

**UCHWAŁA NR XLI/910/2018
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia 8 listopada 2018 r.

**w sprawie przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice
na lata 2019 – 2021"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) art. 92 ust. 1 pkt 1) i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1) i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady Miasta
Gliwice

Marek Pszonak

**MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2019– 2021**

Gliwice, listopad 2018 r.

I. Wprowadzenie:

Rodzina jest pierwszą i najważniejszą grupą, do której należymy od chwili urodzenia. Stanowi ona dla dziecka najlepsze, naturalne środowisko życia, rozwoju i wychowania, z którym jest związane biologicznie, uczuciowo, kulturalnie, materialnie i prawnie.

Rodzina wywiera zasadniczy wpływ na kształtowanie osobowości i postaw swoich członków – przekazuje wartości, normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe oraz przygotowuje dzieci do pełnienia późniejszych ról społecznych. Dlatego należy wzmacniać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wsparcie powinna otrzymywać od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych działających w lokalnym środowisku.

Opracowanie i realizacja miejskiego programu wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy, wynikającym z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021 jest kontynuacją programu realizowanego na terenie miasta w latach poprzednich. Został on przygotowany w oparciu o konsultacje z głównymi podmiotami realizującymi w mieście zadania na rzecz rodziny: Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, Gliwickim Centrum Organizacji Pozarządowych, Strażą Miejską, Wydziałem Edukacji oraz Wydziałem Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego w Gliwicach. Opinie realizatorów programu na temat dotychczasowych działań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016 – 2018 oraz potrzeby z zakresu wspierania rodziny ujęte w sprawozdaniu z realizacji ww. zadania były podstawą do wytyczenia celów i określenia przedsięwzięć zawartych w niniejszym programie.

Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021 ma charakter systemowy i kompleksowy, uwzględnia faktyczne potrzeby członków społeczności lokalnej.

II. Podstawy prawne programu:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 4) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy,
- 5) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

III. Adresaci programu:

Program skierowany jest do wszystkich rodzin zamieszkałych na terenie Gliwic, w szczególności jego adresatami są:

- 1) rodziny wychowujące dzieci,
- 2) rodziny przeżywające trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- 4) rodziny dysfunkcyjne i zagrożone dysfunkcją,
- 5) dzieci i młodzież,
- 6) służby zajmujące się wspieraniem rodziny.

IV. Realizatorzy i partnerzy programu:

- 1) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- 4) szkoły i przedszkola,

- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 7) Straż Miejska,
- 8) Policja,
- 9) sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 10) Urząd Miejski,
- 11) pozostali partnerzy, którzy prowadzą działania na rzecz wspierania rodziny.

V. Zasady finansowania programu:

Miejski Program Wspierania Rodziny jest finansowany ze środków budżetu miasta Gliwice oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VI. Cele programu:

Cel strategiczny: Tworzenie społecznych, kulturowych i materialnych warunków dla podniesienia jakości życia dziecka i rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.
2. Wzmacnianie funkcji rodziny i budowanie więzi rodzinnych.
3. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

VII. Sposób realizacji celów szczegółowych:

Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.

Przedsięwzięcia:

- a) Dofinansowywanie miejsc w dziennych formach opieki nad dzieckiem do lat 3.

miernik:

- liczba dofinansowywanych miejsc.

- b) Prowadzenie działań profilaktycznych oraz wspierających rodzinę poprzez udzielanie konsultacji i specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego.

miernik:

- liczba udzielonych konsultacji i porad.

- c) Wdrażanie programów prozdrowotnych, profilaktyczno - edukacyjnych i doskonalących umiejętności wychowawcze dla dzieci, młodzieży i rodziców.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

- d) Realizowanie programów wzmacniających rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

- e) Utworzenie ogólnodostępnej bazy placówek/institucji/organizacji świadczących profesjonalną pomoc dla rodzin.

miernik:

- utworzenie bazy danych.

Cel szczegółowy nr 2: Wzmacnianie funkcji rodziny i budowanie więzi rodzinnych.

Przedsięwzięcia:

- a) Tworzenie i realizowanie projektów i kampanii służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, umacnianiu więzi rodzinnych oraz podtrzymywaniu tradycji rodzinnych.

mierniki:

- liczba i rodzaj projektów,
- liczba i rodzaj kampanii,
- liczba beneficjentów.

- b) Prowadzenie działań mających na celu integrację międzypokoleniową.

mierniki:

- liczba i rodzaj prowadzonych działań,
- liczba beneficjentów.

Cel szczegółowy nr 3: Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcia:

a) Dożywanie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach.

mierniki:

- liczba placówek, które dożywają dzieci i młodzież,
- liczba beneficjentów.

b) Prowadzenie dla dzieci zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

mierniki:

- liczba organizatorów,
- liczba i rodzaj zajęć,
- liczba beneficjentów.

c) Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.

mierniki:

- liczba organizatorów,
- rodzaj wypoczynku,
- liczba beneficjentów.

d) Tworzenie, rozbudowa i modernizacja bazy sportowo - rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.

mierniki:

- liczba rozbudowanych i zmodernizowanych obiektów,
- liczba nowopowstałych obiektów sportowo - rekreacyjnych.

e) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego i aktywnego stylu spędzania wolnego czasu poprzez wspieranie sportu i rekreacji oraz organizowanie imprez o tym charakterze.

mierniki:

- liczba i rodzaj przedsięwzięć,
- liczba beneficjentów.

f) Organizowanie przedsięwzięć kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży.

mierniki:

- liczba i rodzaj przedsięwzięć,
- liczba beneficjentów.

g) Zwiększanie dostępności do dóbr kultury, sportu i wypoczynku dla rodzin ubogich i wielodzietnych.

miernik:

- liczba i rodzaj ulg, zniżek, promocji.

Cel operacyjny nr 4: Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.

Przedsięwzięcia:

a) Prowadzenie w rodzinie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych.

mierniki:

- liczba interwencji pracowników pomocy społecznej,
- liczba beneficjentów.

b) Zapewnienie schronienia dla osób będących w kryzysie.

miernik:

- liczba osób, którym zapewniono schronienie.

c) Wspomaganie rodziny przeżywającej trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez przyznawanie pomocy w postaci: asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego.

mierniki:

- liczba rodzin, którym przyznano pomoc asystenta rodziny,
- liczba rodzin, którym przyznano pomoc w postaci placówki wsparcia dziennego,
- liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego.

d) Intensyfikacja działań asystentów rodzin poprzez prowadzenie systematycznej i bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

miernik:

- liczba rodzin, z którymi zakończono pracę z uwagi na uzyskaną przez nich poprawę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

e) Rozwijanie różnorodnych form placówek wsparcia dziennego.

miernik:

- liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego.

f) Organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

mierniki:

- liczba spotkań,
- liczba beneficjentów.

g) Prowadzenie z rodziną mediacji i działań terapeutycznych.

mierniki:

- liczba prowadzonych działań terapeutycznych,
- liczba beneficjentów uczestniczących w działaniach terapeutycznych,
- liczba prowadzonych mediacji,
- liczba beneficjentów uczestniczących w mediacjach.

h) Realizowanie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnienia skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

Cel szczegółowy nr 5: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Przedsięwzięcia:

a) Organizowanie szkoleń i konferencji z zakresu udzielania wsparcia dla przedstawicieli instytucji pomagających dziecku i rodzinie mających na celu doskonalenie umiejętności profesjonalnego i wieloaspektowego wspierania rodzin.

mierniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji,
- liczba beneficjentów uczestniczących w zorganizowanych szkoleniach, konferencjach.

b) Umożliwienie kadrom realizującym zadania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.

mierniki:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyli pracownicy,
- liczba pracowników, którzy uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach.

c) Doskonalenie i rozwijanie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji i organizacji pomagającymi dziecku i rodzinie.

miernik:

- liczba i rodzaj działań podjętych wspólnie z przedstawicielami innych instytucji, organizacji.

VIII. Oczekiwane efekty programu:

- 1) budowanie prawidłowych wzorców rodziny,
- 2) zwiększenie liczby dofinansowywanych miejsc w dziennej formie opieki nad dzieckiem do lat 3,
- 3) zwiększenie liczby i rodzaju ulg, zniżek i promocji w dostępie do dóbr kultury, sportu i wypoczynku,
- 4) zwiększenie dostępności i poszerzenie oferty dla rodzin, potrzebujących pomocy i wsparcia,
- 5) zwiększenie liczby rodzin, które w wyniku otrzymanej pomocy przezwyciężą swoją trudną sytuację życiową.

IX. Monitoring programu:

Na monitoring programu składać się będą następujące działania:

- 1) coroczne gromadzenie danych statystycznych i informacji dotyczących realizacji programu,
- 2) analizowanie zebranych danych i informacji,
- 3) ocena stopnia wykonania założonych do realizacji celów i przedsięwzięć,
- 4) planowanie ewentualnych zmian w programie oraz wdrażanie zmodyfikowanych działań,
- 5) sporządzenie raportu z całości realizacji programu.

X. Postanowienia końcowe:

Nadzór nad realizacją i wykonaniem programu będzie sprawował Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach oraz Dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach.